

Sygn. akt **II AKa 197/18**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Janusz Jaromin
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak (spr.) SA Stanisław Kucharczyk
Protokolant:	st. sekr. sądowy Emilia Startek-Korzystka

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Agaty Badury

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2018 r. sprawy

K. D.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 5 czerwca 2018 r., sygn. akt III K 291/17

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych w tym podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Piotr Brodniak Janusz Jaromin Stanisław Kucharczyk

Sygn. akt II AKa 197/18

UZASADNIENIE

K. D. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 09 października 2013 r. w sprawie II K 1058/12, za czyn z art. 217 § 1 k.k., popełniony w dniu 12 listopada 2012 r., za który wymierzono karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych po 30 złotych, którą wykonano w dniu 31 lipca 2015 r.

2. Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie II K 575/13, za:

a/ ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 271 § 1 k.k. w zb. z art. 218 § 1a k.k. w zb. z art. 219 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od lutego 2007 r. do czerwca 2010 r., za który wymierzono karę 2 lat pozbawienia wolności;

b/ ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 271 § 1 k.k., popełniony w okresie od 01 lutego 2008 r. do 30 kwietnia 2010 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności;

c/ ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 218 § 1a k.k. w zb. z art. 219 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od 15 grudnia 2007 r. do czerwca 2010 r., za który wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

d/ ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 271 § 1 k.k. w zb. z art. 219 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od sierpnia 2006 r. do grudnia 2007 r., za który wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

e/ ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 219 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w okresie od marca 2007 r. do 12 kwietnia 2007 r., za który wymierzono karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

i za które, na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby oraz w oparciu o art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w rozmiarze 100 stawek dziennych po 100 złotych - prawomocnym postanowieniem z 21 kwietnia 2017 r. zarządzono wykonanie kary warunkowo zawieszonyj pozbawienia wolności, której wykonanie przewidziano w okresie od 25 lipca 2021 r. do 25 lipca 2023 r.

3. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie III K 210/15, za:

a/ czyn z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zb. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 15 lipca 2011 r., za który wymierzono kary 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 30 stawek dziennych po 100 złotych;

b/ czyn z art. 62 § 2 k.k.s. w zb. z art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 76 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., popełniony w okresie od 14 czerwca 2011 r. do 25 sierpnia 2011 r., za który wymierzono karę grzywny w rozmiarze 80 stawek dziennych po 150 złotych;

c/ czyn z art. 299 § 1 i 5 k.k., popełniony w dniu 28 lipca 2011 r., za który wymierzono kary 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 40 stawek dziennych po 100 złotych;

i za które, na podstawie art. 85 k.k., wymierzono kary łączne:

- 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby - prawomocnym postanowieniem z dnia 08 maja 2017 r. zarządzono wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności, której wykonanie przewidziano w okresie od 26 lipca 2019 r. do 25 lipca 2021 r.

- grzywny w rozmiarze 150 stawek dziennych po 100 złotych - której wykonanie w formie zastępczej pozbawienia wolności przewidziano w okresie od 03 marca 2025 r. do 08 maja 2025 r.

4. Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie II K 512/14, za czyn z art. 300 § 2 k.k. w zb. z art. 523 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w okresie od 24 maja 2010 r. do 21 lipca 2010 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby - prawomocnym postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2017 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, której wykonanie przewidziano w okresie od 27 lipca 2017 r. do 27 lipca 2018 r.

5. Sądu Rejonowego w Koszalinie z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie II K 482/16, za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 28 lutego 2016 r., za który wymierzono:

- karę 1 roku i 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym - kara nie została jeszcze wykonana;

- środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

6. Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie II K 771/16, za ciąg czynów w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wyczerpujący znamiona ustawowe art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 1 marca 2016 r., za który wymierzono:

- karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie przewidziano w okresie od 27 lipca 2018 r. do 26 lipca 2019 r.

- środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat.

7. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie III K 151/17, za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 29 sierpnia 2014 r., za który wymierzono karę 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie przewidziano w okresie od 25 lipca 2023 r. do 19 lutego 2025 r.

8. Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie II K 764/17, za czyn z art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, popełniony w okresie od 01 stycznia 2016 r. do 15 lipca 2016 r., za który wymierzono karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych po 20 złotych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 5 czerwca 2018 r., wydanym w sprawie III K 291/17, na podstawie art. 91 § 2 k.k., art. 87 § 1 k.k. oraz art. 39 ust. 1 i 2 k.k.s połączył:

- kary i kary łączne pozbawienia wolności oraz karę ograniczenia wolności orzeczone wobec skazanego K. D. wyrokami opisanymi w punktach 2 a - e, 3 a oraz c, 4, 5, 6 i 7 części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną 7 lat pozbawienia wolności

- karę i karę łączną grzywny orzeczone wobec skazanego K. D. wyrokami opisanymi w punktach 3 a - c i 8 części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną grzywny w rozmiarze 155 stawek dziennych po 100 złotych każda stawka.

Na podstawie art. 577 k.p.k., Sąd Okręgowy zaliczył na poczet orzeczonej wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia go wolności, tj. od dnia 01 marca 2016 r., godz. 17:20 do dnia 02 marca 2016 r., godz. 12:15.

Na podstawie art. 576 § 1 k.p.k., stwierdził, że wyroki w zakresie nie połączonym podlegają odrębnemu wykonaniu.

Na podstawie art. 572 k.p.k., umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie obejmującym wyrok opisany w pkt. 1 części wstępnej wyroku.

Nadto, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o wydatkach związanych z przeprowadzonym postępowaniem oraz o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca K. D. i zarzucił mu rażącą niewspółmierność wymierzonych skazanemu kar, w szczególności poprzez uprzywilejowanie zasady prewencji szczególnej ponad zasadą prewencji indywidualnej.

Formułując ten zarzut, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez zastosowanie przez Sąd zasady pełnej absorpcji i wymierzenie K. D. kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 20 złotych każda stawka.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Dokonując takiej jej oceny, na wstępie wypada przypomnieć, że w sprawach II K 1058/12 Sądu Rejonowego w Gryficach oraz II K 575/13 Sądu Rejonowego w Kołobrzegu, K. D. został prawomocnie skazany wyrokami, odpowiednio, z dnia 9 października 2013 r. i 15 grudnia 2014 r., a więc orzeczeniami zapadłymi przed 1 lipca 2015 r., który to dzień jest dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015. 396), nowelizującej przepisy Rozdziału IX kodeksu karnego dotyczące zasad łączenia kar (wyroki opisane w punktach 1 i 2 części wstępnej zaskarżonego orzeczenia). Natomiast w pozostałych sprawach, to jest w tych wskazanych w punktach 3, 4, 5, 6, 7 i 8 części wstępnej zaskarżonego wyroku, K. D. został prawomocnie skazany wyrokami wydanymi po 1 lipca 2015 r. W tej sytuacji, odwołując się do treści art. 19 ust. 1 cytowanej ustawy, a także uwzględniając to, że przepisy sprzed nowelizacji nie są względniejsze dla skazanego, Sąd Okręgowy prawidłowo skonstatował, że na gruncie rozpoznawanej sprawy mają zastosowanie te, które obowiązują obecnie. Natomiast mając w polu widzenia określone w tych przepisach, a konkretnie w art. 85 § 1, 2, 3 i 4 k.k., zasady łączenia kar, Sąd pierwszej instancji bezbłędnie ustalił, że łączeniu podlegają kary grzywny orzeczone wobec K. D. wyrokami opisanymi w punktach 3 i 8 części wstępnej zaskarżonego orzeczenia, a także kary pozbawienia wolności oraz kara 1 roku i 8 miesięcy ograniczenia wolności, które to zostały wymierzone skazanemu wyrokami wymienionymi w punktach 2, 3, 4, 5, 6 i 7

tej samej części zaskarżonego orzeczenia. Z opinii o skazanym (k.109-110), z danych o jego karalności (k.7-9), z akt sprawy II K 482/16 Sądu Rejonowego w Koszalinie oraz z pisma Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z dnia 5 czerwca 2018 r. (k.142) wynika bowiem, że ukształtowane we wskazanych wyrokach kary grzywny, a także kary pozbawienia wolności i kara ograniczenia wolności są tymi, które podlegają wykonaniu, a co za tym idzie, zgodnie z treścią art. 85 § 2 k.k., to właśnie one stanowią podstawę orzeczenia jednej kary łącznej grzywny oraz pozbawienia wolności. Natomiast oceniając ich wymiar i tym samym odnosząc się do zarzutu oraz twierdzeń sformułowanych w apelacji, w pierwszej kolejności należy zauważyć,

że przepis art. 85a k.k. stanowi, iż orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Realizacja tej powinności, w praktyce oznacza więc, że przy ustalaniu wysokości kary łącznej, sąd musi mieć na uwadze, zarówno warunki i właściwości osobiste skazanego, jak i rodzaj oraz ilość popełnionych przez niego przestępstw.

Jest bowiem oczywistym, że to właśnie na podstawie tych uwarunkowań możliwe jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy konkretnie orzeczona kara łączna spełni te cele, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie. Odnosząc zaś tę uwagę do realiów analizowanej sprawy, rzecz jasna nie sposób nie zauważyć, że skazany zachowuje się w

jednostce penitencjarnej poprawnie. Okoliczność tę miał zresztą w polu widzenia również Sąd Okręgowy i jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jej istnienie miało wpływ na wymiar orzeczonej wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności. Kształtując tę karę, a także karę łączną grzywny, Sąd meriti trafnie jednak stwierdził, że na gruncie rozpoznawanej sprawy bardziej doniosłe znaczenie posiadają uwarunkowania, stricte, związane z czynami przypisanymi skazanemu we wskazanych wcześniej wyrokach. Trzeba bowiem zaakcentować, że wbrew sugestii skarżącego, czyny te nie są wcale jednorodnjowe. Aby nie być w tej materii gołosłownym wypada zaś przypomnieć, że niektóre z tych czynów były skierowane przeciwko dokumentom, obrotowi gospodarczemu, mieniu, obowiązkowi podatkowemu, bezpieczeństwu

w komunikacji, a znaczna część owych czynów godziła w prawa osób wykonujących pracę zarobkową. A zatem, bezprawne zachowania skazanego nie naruszały jednego dobra chronionego prawem, lecz były realizowane przez wymienionego, rzecz można, wielokierunkowo. Zaakcentować również należy, że K. D. urzeczywistnił owe zachowania na rozległej, bo dziesięcioletniej przestrzeni czasowej. Podkreślenia wymaga także liczba przestępstw, których w tym czasie dokonał K. D.. Nie wdając się w tym zakresie w szczegółowe ustalenia, wystarczy wskazać, że samym tylko wyrokiem Sądu Rejonowego w Kołobrzegu

z dnia 15 grudnia 2014 r., sygn. akt II K 575/13 skazanemu przypisano 267 przestępstw i to przestępstw, z których część posiadała jeszcze charakter czynu ciągłego.

W obliczu zaprezentowanych uwarunkowań, stwierdzić więc należy, że orzeczone wobec K. D. kary łączne pozbawienia wolności oraz grzywny, absolutnie nie rażą niewspółmierną surowością. Przeciwnie, w sytuacji gdy określenie wysokości kary łącznej pozbawienia wolności mogło nastąpić w granicach od 2 lat do 8 lat i 5 miesięcy, a kary łącznej grzywny od 150 do 200 stawek dziennych, to ukształtowanie kary pozbawienia wolności na poziomie 7 lat, a kary grzywny

na poziomie 155 stawek dziennych po 100 złotych każda, po pierwsze, jest wyrazem tego, że Sąd meriti uwzględnił wszystkie wyżej wymienione okoliczności, i po wtóre, gwarantuje, że kary w takich wysokościach spełnią swe cele, tak w zakresie społecznego, jak i indywidualnego oddziaływania. Innymi więc słowy, brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu sformułowanego w apelacji, a skoro tak, to Sąd odwoławczy, kierując się treścią art. 437 § 1 kpk, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

O wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016. 1714).

Zważywszy na długoterminowy charakter kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec K. D., Sąd Apelacyjny zwolnił go z obowiązku ponoszenia wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym. Rozstrzygnięcie w tej materii zapadło w oparciu o przepis art. 624 § 1 kpk i art. 634 kpk.

Piotr Brodniak Janusz Jaromin Stanisław Kucharczyk